

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

STRATEGIJSKO PLANIRANJE I DOPRINOS ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA U RAZVOJU SOCIJALNIH USLUGA U GRADU ZAGREBU

Zorana Uzelac, šef Odsjeka – stručni savjetnik

Grad Zagreb

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom

Predmetno područje: Opći stručni skupovi: Hrvatski kvalifikacijski okvir (HKO – projekt Vlade RH), strategijsko planiranje i razvoj ključnih kompetencija u odgojno – obrazovnim ustanovama (Zagreb, 21.-22.04.2010.)

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

- Ustavom Republike Hrvatske, Republika Hrvatska definirana je kao jedinstvena i nedjeljiva, demokratska i socijalna država
- Socijalna pomoć i socijalna skrb za područje Grada Zagreba, ostvaruje se sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi, Odluci o socijalnoj skrbi Grada Zagreba i drugim zakonskim aktima te Programu socijalne politike Grada Zagreba u razdoblju od 2009. do 2012.

Predmetno područje: Opći stručni skupovi: Hrvatski kvalifikacijski okvir (HKO – projekt Vlade RH), strategijsko planiranje i razvoj ključnih kompetencija u odgojno – obrazovnim ustanovama (Zagreb, 21.-22.04.2010.)

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

- socijalna politika je organizirana i usmjerena djelatnost države, kojoj je cilj prevladavanje životnih rizika, ujednačavanje životnih šansi i podizanje općeg blagostanja građana
- Grad Zagreb nizom mjera i aktivnosti skrbi za građane u potrebi

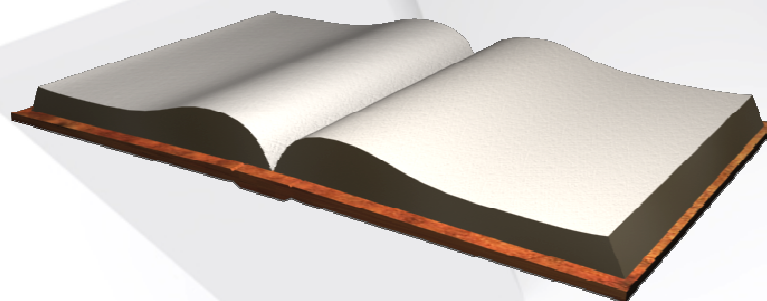
Predmetno područje: Opći stručni skupovi: Hrvatski kvalifikacijski okvir (HKO – projekt Vlade RH), strategijsko planiranje i razvoj ključnih kompetencija u odgojno – obrazovnim ustanovama (Zagreb, 21.-22.04.2010.)

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

DJELATNOST SOCIJALNE SKRBI OBAVLJAJU:

- centri za socijalnu skrb
- druge ustanove socijalne skrbi
- upravna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu sa Zakonom o socijalnoj skrbi
- proces decentralizacije sustava

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

- **PROGRAM SOCIJALNE POLITIKE GRADA ZAGREBA** obuhvaća najvažnija područja društvenih struktura, a posebna zaštita i skrb usmjerena je onima koji su izloženi povećanom riziku od siromaštva i socijalne isključenosti: djeci i mladima, starijim i nemoćnim osobama, nezaposlenima, osobama s invaliditetom, žrtvama obiteljskog nasilja, hrvatskim braniteljima, psihički bolesnim osobama, beskućnicima i dr.
- **tematska područja:** socijalna skrb, obiteljska politika, zapošljavanje, obrazovanje, zdravstvena zaštita, stanovanje, civilno društvo

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Sustav socijalne skrbi Grada Zagreba, s obzirom na vrstu i oblik pomoći koja se pruža korisnicima, možemo podijeliti na sustave:

1. **socijalnih pomoći** (novčana ili naturalna davanja, subvencije i različiti oblici socijalnih naknada) i
2. **socijalnih usluga** (smještaj u ustanove, prehrana, pomoć u kući, usluge savjetovališta i druge usluge)

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Provedba Programa socijalne politike 2004. – 2007.

ukazala na važnost:

- uključivanja i aktivnog sudjelovanja svih čimbenika:
tijela uprave, socijalnih partnera, organizacija civilnog društva,
stručnih i znanstvenih institucija, ustanova socijalne skrbi
 - u cilju zajedničkog definiranja:
 - potreba
 - prioriteta
 - tematskih područja
 - buduće suradnje i koordinirane provedbe mjera.
- usklađivanje Programa s prioritetima i mjerama utvrđenima nacionalnim dokumentima, strategijama, općim aktima

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Izrada Programa socijalne politike Grada Zagreba 2009. – 2012.

faze izrade:

1. Postavljanje strategijskih smjernica

- Projekt CARDS 2003. "Izgradnja kapaciteta i potpora organizacijama civilnog društva u pružanju socijalnih usluga"
- Radionicama prisustvovali predstavnici:
Gradskog ureda za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje, Centra za socijalnu skrb Zagreb, Centra za odgoj i obrazovanje, Centra za rehabilitaciju Zagreb, Doma za odgoj djece i mladeži Zagreb, Društva za psihološku pomoć, Udruge za inicijative u socijalnoj politici, Udruge za promicanje inkluzije, Ustanove za rehabilitaciju hendikepiranih osoba profesionalnom rehabilitacijom i zapošljavanjem, Društva nezaposlenih Hrvatske, Gradskog Društva Crvenog križa, Hrvatske udruga za školovanje pasa vodiča i mobilitet, Udruge za poboljšanje kvalitete življenja Medveščak, Udruge SMART, Udruge „Djeca prva“ i Udruge IDEM.
- **rezultat:** zajedničko definiranje: **ciljeva, prioriteta i tematskih područja** (osobe starije životne dobi, socijalna pomoć i skrb, civilno društvo, volonterstvo, obitelj, djeca i mladi)

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

- potpisano PISMO NAMJERE po završetku projekta CARDS 2003.
- pismo namjere temelj buduće suradnje Grada Zagreba i organizacija civilnog društva, kao značajnog nositelja socijalnih usluga u budućnosti
- održan OKRUGLI STOL u cilju prikupljanja početnih prijedloga i primjedbi za izradu Programa socijalne politike Grada Zagreba
- Okruglom stolu prisustvovali predstavnici organizacija civilnog društva s područja Grada Zagreba
- održani RADNI SASTANCI nadležnih Gradskih ureda i Socijalnog vijeća Grada Zagreba u cilju definiranja smjernica za izradu Programa Socijalne politike

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

2. **Pristupanje izradi Programa socijalne politike Grada Zagreba u razdoblju od 2009. do 2012.**

glavni nositelj:

- Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom

u suradnji s:

- Gradskim uredom za obrazovanje, kulturu i sport
- Gradskim uredom za zdravstvo i branitelje
- Gradskim uredom za gospodarstvo
- Gradskim uredom za imovinsko-pravne poslove i imovinu grada
- Gradskim uredom za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, izgradnju grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet i
- Socijalnim vijećem Grada Zagreba
(uključuje predstavnike državne i gradske uprave, sveučilišta, ustanova socijalne skrbi i civilnog društva – glavni cilj sudjelovanje u kreiranju mjera socijalne politike).

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

NAJZNAČAJNIJE MJERE PROGRAMA SOCIJALNE POLITIKE USMJERENA DJECI I MLADIMA

- Pomoć u naravi obiteljima s troje i više maloljetne djece
- Pomoć djeci u mliječnoj hrani
- Dječje ljetovanje i zimovanje
- Pomoć za opremu novorođenog djeteta

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

- Stipendije za učenike i studente slabijeg socijalnog statusa
- Stipendije za učenike i studente s invaliditetom
- Pravo na besplatan prijevoz djece s teškoćama u razvoju
- Osnivanje Dnevnog centra za rehabilitaciju djece i mladih s višestrukim oštećenjima "Mali dom - Zagreb"

Predmetno područje: Opći stručni skupovi: Hrvatski kvalifikacijski okvir (HKO – projekt Vlade RH), strategijsko planiranje i razvoj ključnih kompetencija u odgojno – obrazovnim ustanovama (Zagreb, 21.-22.04.2010.)

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

- Dom za djecu i odrasle osobe – žrtve obiteljskog nasilja “Duga – Zagreb”
- Program za djecu hrvatskih branitelja „Uči-radi-upoznaj-hospitacije u inozemstvu“
- Savjetovalište za mlade
- Programi udruga usmjereni na prevenciju neprihvatljivog ponašanja djece i mladeži
- Organiziranje priredbi za Sv. Nikolu i Uskrs uz podjelu prigodnih paketa

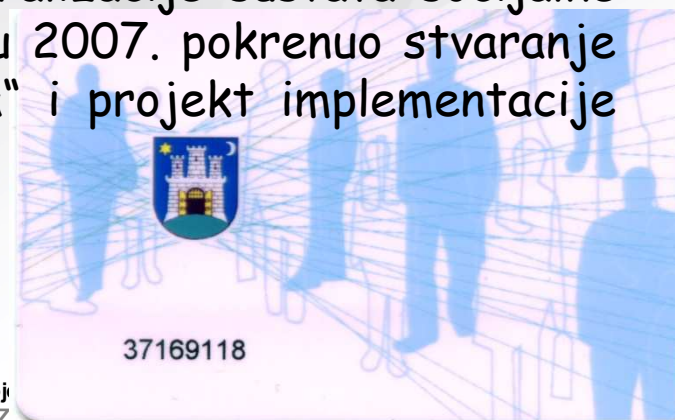

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

IZDVAJANJA ZA SOCIJALNI PROGRAM

Grad Zagreb je u 2009. izdvojio oko 2.20.000.000,00 kn (29 % Proračuna za 2009.) za socijalni program Grada Zagreba (u njega su ubrojene pomoći socijalne skrbi Grada Zagreba, besplatni udžbenici za osnovnoškolsku djecu, gradnja socijalnih stambenih objekata, predškolski odgoj, humanitarno socijalni programi za branitelje, medicinska rehabilitacija)

S obzirom na veliki broj građana grada Zagreba koji su korisnici pomoći socijalne skrbi Grada Zagreba te u cilju umrežavanja sustava pomoći i stvaranja temelja za buduće procese decentralizacije sustava socijalne skrbi u Gradu Zagrebu, Grad Zagreb je u rujnu 2007. pokrenuo stvaranje cjelovitog sustava „e-zdravstvo grada Zagreba” i projekt implementacije jedinstvenog sustava Socijalnih kartica.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

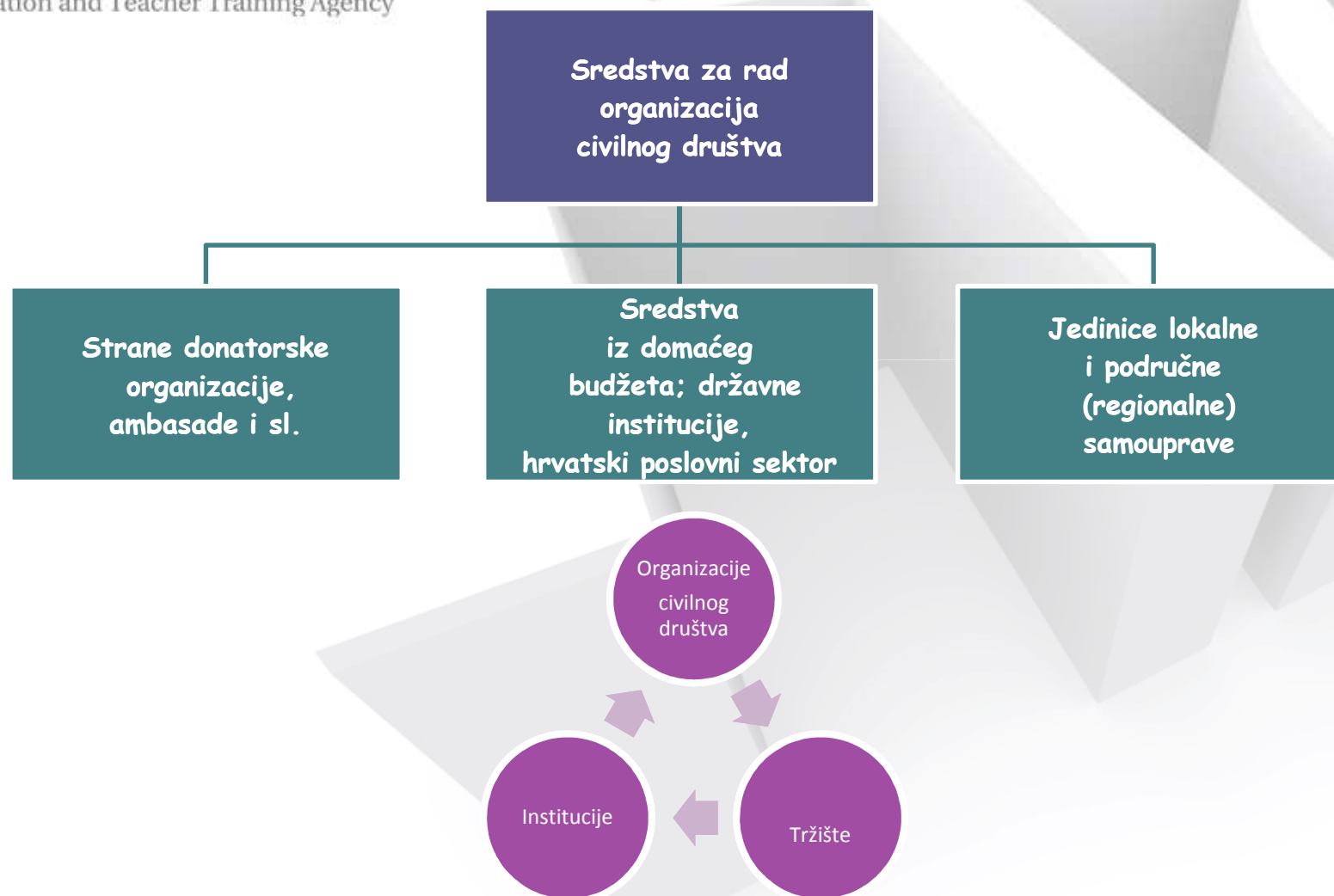
ORGANIZACIJE CIVILNOG DRUŠTVA U OSTVARIVANJU SOCIJALNE POLITIKE U GRADU ZAGREBU

Predmetno područje: Opći stručni skupovi: Hrvatski kvalifikacijski okvir (HKO – projekt Vlade RH), strategijsko planiranje i razvoj ključnih kompetencija u odgojno – obrazovnim ustanovama (Zagreb, 21.-22.04.2010.)

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Predmetno područje: Opći stručni skupovi: Hrvatski kvalifikacijski okvir (HKO – projekt Vlade RH), strategijsko planiranje i razvoj ključnih kompetencija u odgojno – obrazovnim ustanovama (Zagreb, 21.-22.04.2010.)

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

- ❖ organizacije civilnog društva najjasnije mogu izraziti potrebe, zahtjeve i očekivanja društvene grupe čije interese zastupaju
- ❖ 8 000 registriranih nevladinih organizacija u Zagrebu
- ❖ Ured od 1997. jednom godišnje provodi natječaj za prijavu programa ili projekata udruga, fizičkih i drugih pravnih osoba

Dva Povjerenstva:

- ❖ Povjerenstvo za odabir programa socijalnog značenja (programi ili projekti socijalnog i humanitarnog značenja i programi ili projekti prevencije neprihvatljivog ponašanja djece i mladeži)
- ❖ Povjerenstvo za odabir programa socijalnog i humanitarnog značenja za unapređivanje kvalitete života osoba s invaliditetom

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

- članovi povjerenstava obavljaju stručni nadzor nad provedbom programa ili projekata udruga i drugih pravnih i fizičkih osoba i trošenjem odobrenih sredstava
- članove navedenih povjerenstava imenuje Gradonačelnik Grada Zagreba (radi se o stručnim osobama koje i inače rade ili pokrivaju područja za koja su imenovane, a većinom su to osobe iz javnog života; ujedno su involvirani i predstavnici medija kako bi rad i financiranje udruga bilo što transparentnije i dostupnije širokoj javnosti - ovo posebice naglašavamo stoga što se radi o financiranju programa ili projekata udruga za koje se sredstva izdvajaju iz proračuna Grada Zagreba, a koji se sastoji i od novaca prireznih obveznika, stanovnika Grada Zagreba - prirez u Gradu Zagrebu je 18%)
- osnovna zadaća navedenih povjerenstava je prikupljanje ponuda pristiglih na Natječaj te, sukladno uvjetima za ostvarivanje financijske potpore, odabir i financiranje programa koji su od interesa za građane Grada Zagreba

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Udruge i druge pravne i fizičke osobe koje sudjeluju na javnom natječaju za odobravanje financijske potpore iz sredstava proračuna Grada Zagreba, za programe od interesa za Grad Zagreb, moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

1. udruga i druga pravna i fizička osoba mora biti registrirana za provođenje ponuđenog programa, imati područje djelovanja u Gradu Zagrebu, odnosno programom moraju biti obuhvaćene osobe s prebivalištem u Gradu Zagrebu;
2. u programu mora biti naveden cilj i sadržaj, vrijeme i lokacija provođenja, opis aktivnosti, broj korisnika obuhvaćenih programom, broj voditelja, broj volontera koji sudjeluju u izvođenju ponuđenog programa, detaljni troškovnik izvođenja programa uz navođenje iznosa kojim se program (su)financira iz drugih izvora te navesti druge izvore (su)financiranja;
3. izvoditelji svih navedenih programa moraju biti stručnjaci za rad s određenom kategorijom korisnika;
4. program mora biti osmišljen tako da je moguće provoditi kontrolu i nadzor nad provođenjem aktivnosti i nad potrošnjom odobrenih sredstava;
5. program mora biti besplatan za korisnike koji su obuhvaćeni programom, a koji se financira iz sredstava proračuna Grada Zagreba;
6. program može ponuditi osmišljenu promidžbu s ciljem popularizacije sadržaja ponuđenog programa;
7. udruga i druga pravna i fizička osoba može program provoditi u suradnji s drugim pravnim ili fizičkim osobama;
8. udruga i druga pravna i fizička osoba mogu prijaviti najviše pet programa na javni natječaj za odobravanje financijske potpore.

Agencija za poboljšanje kvalitete
Education and Teacher Training Agency

Prednost u ostvarivanju financijske potpore imaju programi koji su do sada kontinuirano financirani i uspješno provedeni, koji trajno, sustavno i intenzivno utječu na korisnika, koje podnositelji programa provode u suradnji sa srodnim udrugama i drugim pravnim i fizičkim osobama i koje tijela državne uprave i gradske uprave ne obavljaju u okviru redovnih poslova te koji se odvijaju na području Grada Zagreba koja su deficitarna ponuđenim sadržajima

Po završetku Natječaja Povjerenstva provjeravaju:

- da li su ponude pristigle u roku natječaja i
- da li ponude sadržavaju svu potrebitu dokumentaciju.

U daljnjem postupku detaljno se razmatraju i iščitavaju ponuđeni programi i projekti te donose prijedlozi o financiranju. Odluku o financiranju donosi većina članova Povjerenstva, a konačnu potvrdu o financiranju istog donosi Gradonačelnik Grada Zagreba.

Nakon provedenog postupka Povjerenstva, osobe odgovorne za zastupanje udruge i druge pravne i fizičke osobe potpisuju ugovore u kojima je jasno naznačeno što se i u kojoj visini sredstava financira kada se isplaćuju rate sredstava i koje su obveze izvršitelja prihvaćenih programa i projekata.

Udruge imaju obvezu kvartalno dostavljati financijska i narativna izvješća o provedbi programa i trošenju sredstava. Ujedno su dužne izvještavati Gradski ured o svim promjenama koje se događaju te aktivnostima koje provode, a koje su financirane od strane Povjerenstva.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

FINANCIRANJE UDRUGA U 2009. GRADSKI URED ZA SOCIJALNU ZAŠTITU I OSOBE S INVALIDITETOM

PROGRAMI OD SOCIJALNOG ZNAČENJA		
	Broj programa	Ukupno odobrenih sredstava
Programi prevencije neprihvatljivog ponašanja djece i mladeži	217	5.879.342,94 kn
Programi socijalnog i humanitarnog značenja	66	2.250.620,00 kn
UKUPNO	283	8.129.962,94

PROGRAMI I PROJEKTI SOCIJALNOG I HUMANITARNOG ZNAČENJA ZA UNAPREĐIVANJE KVALITETE ŽIVOTA OSOBA S INVALIDITETOM	
Broj programa	Ukupno odobrenih sredstava
67	2.500.000,00 kn

Predmetno područje: Opći stručni skupovi: Hrvatski kvalifikacijski okvir (HKO – projekt Vlade RH), strategijsko planiranje i razvoj ključnih kompetencija u odgojno – obrazovnim ustanovama (Zagreb, 21.-22.04.2010.)

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

- ❖ osim modela financiranja, niz zajedničkih akcija i manifestacija održavaju se u Zagrebu, a s ciljem unapređenja kvalitete života građana grada Zagreba
- ❖ zajednička obilježavanja različitih međunarodnih događanja i prikupljanja sredstava onima kojima je to najpotrebnije
- ❖ **najznačajnija manifestacija - «Tjedan udruga»:**
 - u proljeće svake godine na Trgu kralja Tomislava
 - tijekom tjedan dana udruge prezentiraju svoj rad, svoje programe i članstvo

Predmetno područje: Opći stručni skupovi: Hrvatski kvalifikacijski okvir (HKO – projekt Vlade RH), strategijsko planiranje i razvoj ključnih kompetencija u odgojno – obrazovnim ustanovama (Zagreb, 21.-22.04.2010.)

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

OD SURADNJE PREMA PARTNERSTVU

Predmetno područje: Opći stručni skupovi: Hrvatski kvalifikacijski okvir (HKO – projekt Vlade RH), strategijsko planiranje i razvoj ključnih kompetencija u odgojno – obrazovnim ustanovama (Zagreb, 21.-22.04.2010.)

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

UDRUGE:

- ❖ istovremeno se pojavljuju u dvije uloge: kao korisnici usluga i ujedno kao pružatelji usluga svojim članovima i drugim korisnicima
- ❖ zagovaraju određene vrednote, prioritete i specifičnosti svoje uže grupacije ili ukupne populacije s invaliditetom; zagovaranjem prioriteta u financiranju socijalnih programa, udruge utječu na socijalnu politiku Grada Zagreba

GRAD ZAGREB:

- ❖ Grad Zagreb preko suradnje i partnerstva s udrugama već nekoliko godina pored zagovornništva, promiče ideju socijalnog poduzetništva i socijalnih inovacija, što je između ostaloga i svrha djelovanja organizacija civilnog društva u području socijalne politike
- ❖ Grad Zagreb je s udrugama ostvario partnerstvo u planiranju, usmjeravanju, provođenju i evaluaciji socijalnih programa u dugoročnom razdoblju

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

- ❖ izdizanje dosadašnje suradnje na viši nivo, iznalaženje modela partnerstva s udrugama
- ❖ zajednička obveza - opravdati relevantnost partnerskih projekata sukladno potrebama u lokalnoj zajednici
- ❖ udruge kao nositelji projekata, koji se zadržavaju u primarnim, lokalnim sredinama u cilju kvalitetnog i direktnog pružanja sve raspoložive pomoći i podrške krajnjem korisniku
- ❖ suradnički odnos vodi ka kvalitetnom partnerstvu - najviše se očituje u suradnji sa udrugama osoba starije životne dobi, osoba s invaliditetom i udrugama koje skrbe za žrtve nasilja u obitelji

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

PREDNOSTI NEPROFITNOG SEKTORA

- fleksibilnost u socijalnim intervencijama koje zahtijevaju brzinu, bez pretjeranog administriranja
- umanjuju otuđenost i individualizaciju u modernom društvu, a vođene su prije svega normama i vrednotama
- članovi su djelotvorni i učinkoviti zbog visoke motiviranosti jer rade u svoju i opću korist; programi su djelotvorni jer su direktno okrenuti korisnicima
- u pravilu su jeftiniji od državnih i javnih programa, a mogu koristiti različite izvore financiranja
- imaju široku podršku različitih dionika koji su visoko motivirani za uspjeh aktivnosti

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

- Program socijalne politike Grada Zagreba
- Zagrebačke strategije jedinstvene politike za osobe s invaliditetom
- Zaklada "Zajednički put"
- Centar za rehabilitaciju - Silver
- Dnevni centar za rehabilitaciju djece i mladih s višestrukim štetćenjima "Mali Dom"

CARDS 2003
- CARDS 2004
- PHARE 2006
- IPA

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

CARDS 2003

- ❖ 01. lipnja 2007. Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba donijelo je Zaključak o sklapanju sporazuma u provedbi projekta „Izgradnja kapaciteta i potpora organizacijama civilnog društva u pružanju socijalnih usluga“ koji se u Republici Hrvatskoj provodi u suradnji s Ministarstvom financija i Uredom za udruge Vlade RH. Sporazum o suradnji potpisan je u lipnju 2007.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

❖ CARDS 2004 pretpristupni program «Pružanje socijalnih usluga od strane neprofitnog sektora»

- spremnost Grada Zagreba za partnersku suradnju sa udrugama kao nositeljima projekata u cilju pružanja socijalnih usluga

- IZJAVE O PARTNERSTVU

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Program Cards 2004

Žensko sklonište i savjetovalište - pružanje i osnaživanje servisa i potpore ženama i njihovoj djeci koja su preživjela nasilje u obitelji"

- provodi se u partnerstvu između Grada Zagreba i Autonomne ženske kuće Zagreb (trogodišnji projekt do lipnja 2009.).
- Aktivnosti: organizacija okruglih stolova, izrada vodiča za žrtve nasilja, organizacija kampanje **RECI DA** - financiranje skloništa i savjetovališta za žene

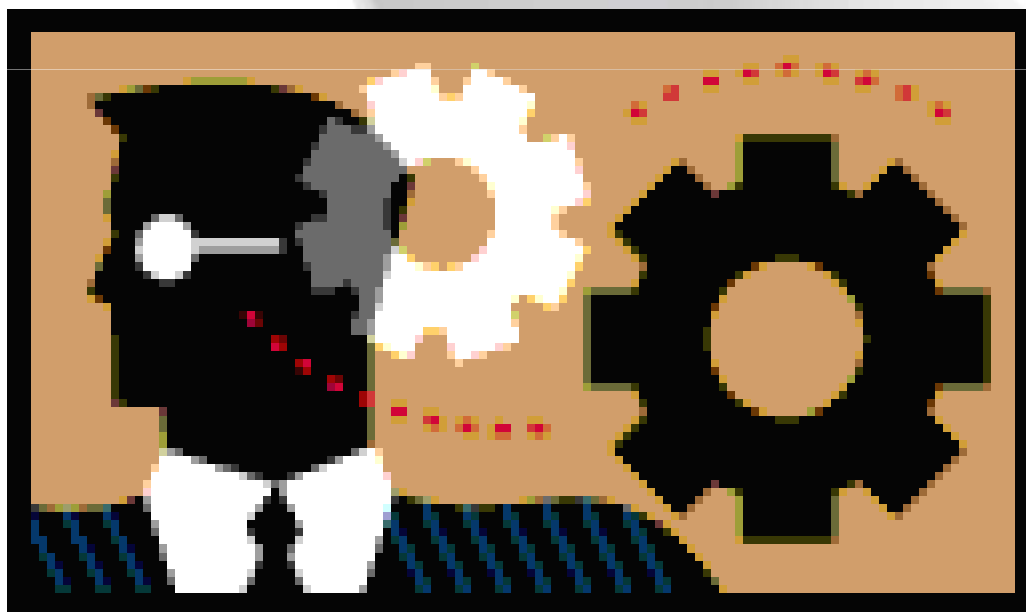

Iz projekta je proizašlo kontinuirano financiranje autonomnih ženskih skloništa iz Proračuna Grada Zagreba.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

RAZMIŠLJANJA

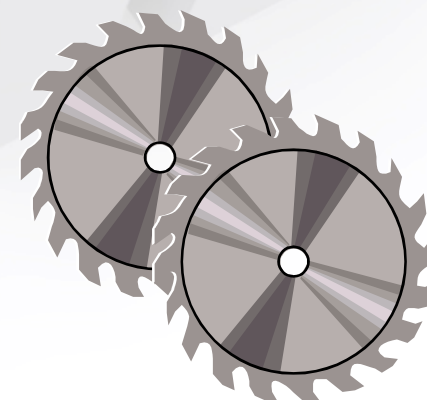
Predmetno područje: Opći stručni skupovi: Hrvatski kvalifikacijski okvir (HKO – projekt Vlade RH), strategijsko planiranje i razvoj ključnih kompetencija u odgojno – obrazovnim ustanovama (Zagreb, 21.-22.04.2010.)

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

REALNE MOGUĆNOSTI

- ❖ Spremnost udruga na partnerstvo
 - ❖ Održivi razvoj
 - ❖ Transparentnost
 - ❖ Fleksibilnost u socijalnim intervencijama (uprava i udruge)
- * promjene u društvu dolaze na inicijativu samih organizacija civilnog društva
- * gradska uprava im je pružila "ruku" kako bi se stvorili preduvjeti za njihov jači i potpuniji razvoj

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

ZAKLJUČAK

- aktivno prateći promjene u društvu, svojim sudjelovanjem i angažiranjem na području partnerstva s udrugama, Grad Zagreb pridonosi unapređenju svoje lokalne zajednice, a i šire, civilnog društva uopće
- svjesni smo da se partnerski odnos ne izgrađuje *ad hoc* te upravo iz tog razloga smatramo da postojeći kvalitetan i prepoznat suradnički odnos s udrugama izgrađujemo u kvalitetno partnerstvo za boljitak lokalne zajednice
- povezivanjem i integriranjem svojih vrijednih pojedinaca i organizacija civilnog društva, Grad Zagreb osigurava višu razinu dobrobiti svim svojim građanima i pridonosi kvalitetnoj izgradnji socijalnog društva